

prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud: Gh. Purici)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Elvira Macovei și Elena Koșînska, reprezentate de avocatul Alexei Croitor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Gnatiuc împotriva Elvirei Macovei și Elenei Koșînska cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și partajarea averii,

împotriva deciziei din 15 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 24 iunie 2016, Svetlana Gnatiuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Koșînska și Evirei Macovei cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și partajarea averii.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 17 iulie 2010 a încheiat căsătoria cu Vasile Mîțu, care după 4 ani de conviețuire, la 04 martie 2014 a decedat.

Totodată, reclamanta a afirmat că în timpul căsătoriei împreună cu Vasile Mîțu au procurat automobil de model „Dacia Sandero”, nr. de înmatriculare XXXXX, care se află la păstrare la reclamantă.

Mai mult, reclamanta a indicat că Vasile Mîțu a plasat suma de 80 000 de lei la depozit în BC „ProCreditBank” SA și din această sumă reclamanta a susținut că îi revine $\frac{3}{4}$ cotă-parte, ceea ce constituie suma de 60 000 de lei, iar Elvirei Macovei îi revine $\frac{1}{4}$ cotă-parte, ceea ce constituie suma de 20 000 de lei.

De altfel, reclamanta a specificat că din prima căsătorie Vasile Mîțu deținea dreptul la proprietate asupra $\frac{1}{3}$ cotă-parte din apartamentul nr. XXXXX, alcătuit din 2 odăi cu suprafața totală de 50,4 m.p.

Respectiv, reclamanta în conformitatea cu prevederile art. 1500 alin. (1) lit. a) din Codul civil, a considerat că are dreptul la cotă-parte din moștenirea rămasă după decesul lui Vasile Mîțu.

La 11 martie 2014, reclamanta s-a adresat cu cerere către notarul Tatiana Cebotarean pentru eliberarea Certificatului de moștenitor legat asupra averii succesoriale, rămasă după decesul lui Vasile Mîțu, însă nu a primit certificatul respectiv, deoarece moștenitoarele lui Vasile Mîțu, fiica Elvira Macovei și fosta soție Elena Koștinska, care sunt coproprietar la apartamentul nr. XXXXX, nu au dat acordul la partajarea averii succesoriale pe cote-părți pe cale amiabilă.

Astfel, reclamanta a reiterat că automobilul de model „Dacia Sandero”, a fost procurat în timpul căsătoriei cu soțul Vasile Mîțu și deci $\frac{1}{2}$ cotă-parte din automobil îi aparține cu drept de proprietate, iar cealaltă $\frac{1}{2}$ cotă-parte care a aparținut soțului său le revine câte o jumătate cotă-parte reclamantei și Elvirei Macovei, adică din costul total al automobilului, reclamantei îi revine în total $\frac{3}{4}$ cotă-parte, iar Elvirei Macovei îi revine $\frac{1}{4}$ cotă-parte. Conform raportului de evaluare nr. 04011600077E din 14 martie 2016, costul de piață a automobilului sus indicat a constituit suma de 77464 de lei, astfel, $\frac{3}{4}$ cotă-parte care îi va reveni reclamantei va constitui suma de 58 098 de lei, iar $\frac{1}{4}$ cotă-parte, care îi va reveni Elvirei Macovei va constitui suma de 19 366 de lei.

Deoarece apartamentul nr. XXXXX, a fost privatizat de Vasile Mîțu, Elena Koștinska și Elvira Macovei, reclamanta a afirmat că ei îi revine $\frac{1}{6}$ cotă-parte din acesta.

Astfel, la începutul lunii aprilie 2016, reclamanta s-a adresat Camerei de Comerț și Industrie pentru evaluarea apartamentului în litigiu și stabilirea cotelor-părți în bani, însă evaluarea nu a avut loc, deoarece Elena Koștinska a refuzat să permită accesul expertului în bunul imobil pentru efectuarea examinării.

Prin urmare, reclamanta a reiterat că declarația de acceptare a succesiunii a depus-o notarului în data de 14 martie 2014, însă din motivele sus-indicate nu a fost posibilă eliberarea Certificatului de moștenitor legal. Or, administrând automobilul de model „Dacia Sandero”, care se află la păstrarea sa, aceasta a considerat că a intrat și în posesia patrimoniului succesoral.

Reclamanta a solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii rămasă după decesul lui Vasile Mîțu; partajarea averii succesoriale prin atribuirea a $\frac{3}{4}$ cotă-parte cu costul de 58 098 de lei din patrimoniul succesoral - automobilul de model „Dacia Sandero”, nr. de înmatriculare XXXXX, cu atribuirea automobilului reclamantei; atribuirea a $\frac{3}{4}$ cotă-parte - 60 000 de lei din suma de 80 000 de lei depozitată la BC „ProCreditBank” pe numele lui Vasile Mîțu; numirea unui raport de evaluare a bunului imobil - apartamentul nr. XXXXX; atribuirea a $\frac{1}{6}$ cotă-parte din costul apartamentul nr. XXXXX și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, la 28 iunie 2018, Svetlana Gnatiuc și-a majorat pretențiile, invocând că conform informației parvenite de la BC „ProCreditBank” SA, pe conturile bancare ale lui Vasile Mîțu, unde a fost plasată la depozit suma de 80 000 de lei, s-a acumulat dobândă în sumă de 34 039,95 de lei, astfel, a solicitat a partajarea sumei dobânzii după cum urmează: reclamantei - $\frac{3}{4}$ cotă-parte în sumă de 25 529,95 de lei, iar Elvirei Macovei – $\frac{1}{4}$ cotă-parte în sumă de 8 509,98 lei.

Prin hotărârea din 26 iulie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Svetlana Gnatiuc; a fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Svetlana Gnatiuc după decesul soțului, Vasile Mîțu, prin intrare în posesia patrimoniului ce-i aparținea cu drept de proprietate la data decesului; a fost partajat prin transmiterea în proprietate mijloacele bănești aflate

pe conturile bancare la BC „ProCreditBank” pe numele lui Vasile Mîțu după cum urmează: $\frac{1}{4}$ cotă-parte a fost atribuită Elvirei Macovei, ceea ce constituie suma de 28509,98 lei și $\frac{3}{4}$ cotă-parte a fost atribuită Svetlanei Gnatiuc, ceea ce constituie suma de 85529,96 de lei; a fost partajat prin transmiterea în proprietate Svetlanei Gnatiuc a autoturismului de model „Dacia Sandero”, nr. de înmatriculare XXXXX, cu obligarea Svetlanei Gnatiuc de a achita în beneficiul Elvirei Macovei a unei sulte în mărime de 19 366 de lei; a fost transmis în proprietate Elvirei Macovei $\frac{1}{6}$ cotă-parte din apartamentul nr. XXXXX, cu obligarea Elvirei Macovei de a achita Svetlanei Gnatiuc o sultă în mărime de 46 500 de lei; a fost încasat de la Elvira Macovei în beneficiul Svetlanei Gnatiuc cheltuieli de judecată suportate pentru evaluarea bunurilor în sumă de 1000 de lei, pentru asistența juridică acordată în sumă de 5 000 de lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 4784,90 de lei. În rest, cerințele Svetlanei Gnatiuc au fost respinse ca neîntemeiate.

Invocând netemeinicia hotărârii din 26 iulie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, Elvira Macovei și Elena Koștînska la 08 august 2018 au declarat apel și au solicitat casarea hotărârii cu remiterea cauzei la re judecare.

Prin decizia din 15 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Elena Koștînska și Elvira Macovei; a fost casată parțial hotărârea din 26 iulie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, în partea cerințelor cu privire la partajarea apartamentului și încasarea cheltuielilor de judecată, și în această parte a fost emisă o hotărâre nouă după cum urmează: a fost partajat apartamentul nr. XXXXX, atribuind în proprietate: Elenei Koștînska - $\frac{1}{3}$ cotă-parte ideală; Elvirei Macovei - $\frac{2}{3}$ cotă-parte ideală; a fost încasat de la Elvira Macovei în beneficiul Svetlanei Gnatiuc sulta ce constituie valoarea la $\frac{1}{6}$ cotă-parte din apartamentul nr. XXXXX, în sumă de 46 500 de lei; a fost încasat de la Elvira Macovei și Elena Koștînska în mod solidar în beneficiul Svetlanei Gnatiuc cheltuielile de judecată în sumă de 9784,90 de lei. În rest, hotărârea din 26 iulie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central a fost menținută fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 361, 372, 1500, 1562, 1571 din Codul civil, a reținut ca parțial întemeiată concluzia primei instanțe.

Astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a dat o apreciere eronată cerinței de partajarea apartamentului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În acest sens, Curtea de Apel Bălți a concluzionat a partaja apartamentul nr. XXXXX, atribuind în proprietate Elenei Koștînska - $\frac{1}{3}$ cotă-parte ideală, iar Elvirei Macovei - $\frac{2}{3}$ cotă-parte ideală din bunul imobil nominalizat.

Totodată, reținând că Svetlana Gnatiuc a fost de acord ca cota-parte din bunul imobil ce-i revine din masa succesorală rămasă după decesul lui Vasile Mîțu, fiind cert exprimată intenția ultimei de a accepta sulta în schimbul cotei-părți ideale ce constituie $\frac{1}{6}$ cotă-parte din imobil, instanța de apel a ajuns la concluzia de a încasa de la Elvira Macovei în beneficiul Svetlanei Gnatiuc sulta ce constituie $\frac{1}{6}$ cotă-parte din bunul imobil litigios în mărime de 46 500 de lei, ținându-se cont de Raportul de evaluare nr. 0356874 din 19 octombrie 2017, conform căruia valoarea medie de piață a bunului imobil ar constituie suma de 279 000 de lei.

Referitor la argumentul apelantelor precum că prima instanță eronat a constatat faptul acceptării succesiunii de către Svetlana Gnatiuc după decesul lui Vasile Mîțu, prin intrare în posesia patrimoniului ce-i aparținea la data decesului,

instanța de apel li-a considerat neîntemeiate, deoarece în data de 11 martie 2014, Svetlana Gnatiuc a depus către notarul Tatiana Cebotarean declarație prin care a acceptat succesiunea rămasă după decesul lui Vasile Mîțu și a solicitat eliberarea certificatului de moștenitor legal asupra averii succesoriale, rămase decesul acestuia. Însă, la 03 martie 2016 notarul public Tatiana Cebotarean a refuzat Svetlana Gnatiuc în eliberarea certificatului de moștenitor legal a certificatului cu privire la determinarea cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie, din motiv că ar fi necesar acordul tuturor moștenitorilor, coproprietarilor. Or, ulterior, la 31 mai 2016, notarul Tatiana Cebotarean i-a eliberat Svetlanei Gnatiuc certificatul de calitate moștenitor.

Prin prisma prevederilor art. 1516 din Codul civil și reieșind din faptul că Svetlana Gnatiuc a depus declarație la notarul privind acceptarea succesiunii după decesul lui Vasile Mîțu și a intrat în posesia patrimoniului rămas după decesul acestuia, Colegiul a considerat că instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia de a constata faptul acceptării succesiunii de către Svetlana Gnatiuc după decesul lui Mîțu Vasile.

La 05 aprilie 2019, Elvira Macovei și Elena Koștinska, reprezentate de avocatul Alexei Croitor, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural, a interpretat în mod eronat legea.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 15 ianuarie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei prin scrisoarea de însoțire din 11 februarie 2019 (f.d. 270, Vol. I), recepționată la 15 februarie 2019, conform avizului de recepție (f.d. 271, Vol. I).

Astfel, recursul declarat la 05 aprilie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Elvira Macovei și Elena Koștinska, reprezentate de avocatul Alexei Croitor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Elvira Macovei și Elena Koștinska, reprezentate de avocatul Alexei Croitor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentelor cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Elvira Macovei și Elena Koștinska, reprezentate de avocatul Alexei Croitor, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Elvira Macovei și Elena Koșinska, reprezentate de avocatul Alexei Croitor, împotriva deciziei din 15 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat